

Kuljetusvälineen kausitarkastusaika

1. Yleistä

ATP-sopimus on helposti pilaantuvien elintarvikkeiden kansainvälisiä kuljetuksia ja tällaisissa kuljetuksissa käytettävää erityiskalustoa koskeva yleissopimus (SopS 48/1981). Sopimusta sovelletaan ihmisravinnoksi tarkoitettujen elintarvikkeiden myymistarkoituksessa tapahtuviin kansainvälisiin kuljetuksiin. Tämän lisäksi voidaan osapuolten välisin sopimuksin sopia ATP-sopimuksen mukaisen kaluston käyttämisestä kansallisissa elintarvikekuljetuksissa.

Elintarviketurvallisuusvirasto Evira tarkentaa Suomessa noudatettavaa menettelyä, joka on mainittu ATP-sopimuksen liitteen 1, lisäyksen 1, kohdassa 1 b. Kyseisessä kohdassa edellytetään, että kuljetusvälineen vaatimustenmukaisuus tarkastetaan määräajoin, vähintään kerran kuudessa vuodessa. Nykyisen menettelytavan mukaan kausitarkastusasemilla on ollut mahdollista tarkastaa luokituksestaan vanhentuneita kuljetusvälineitä, mikä on osaltaan johtanut siihen, että liikenteessä on ollut vanhentuneilla merkinnöillä varustettuja kuljetusvälineitä.

Evira antaa sosiaali- ja terveysministeriön antaman asetuksen 971/2006 2. § nojalla ohjeen kuljetusvälineen kausitarkastusajankohdasta.

Lainsäädäntö

- elintarvikelaki (23/2006)
- asetus helposti pilaantuvien elintarvikkeiden kansainvälisiä kuljetuksia ja tällaisissa kuljetuksissa käytettävää erityiskalustoa koskevan yleissopimuksen voimaansaattamisesta (SopS 48/81)
- sosiaali- ja terveysministeriön asetus helposti pilaantuvien elintarvikkeiden kansainvälisiä kuljetuksia ja tällaisissa kuljetuksissa käytettävää erityiskalustoa koskevan sopimuksen kansallisesta täytäntöönpanosta (971/2006)

2. Tarkastusasemat

Helposti pilaantuvien elintarvikkeiden kansainvälisiä kuljetuksia ja tällaisissa kuljetuksissa käytettävää erityiskalustoa koskevia testauksia ja tarkastuksia voivat tehdä ATP-sopimuksen täytäntöönpanosta annetun asetuksen (971/2006) mukaisesti Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus (MTT). Saman asetuksen 3 § mukaisesti ATP-sopimuksen tarkoittamia testauksia ja tarkastuksia voivat myös Eviran erikseen hyväksymät kausitarkastusasemat.

Elintarvikkeiden ja eläinlääkinnän valvontaosasto
Elintarvikehygieniayksikkö

Kuljetusvälineen kausitarkastusaika

3. Kuljetusvälineen kausitarkastuksesta

Kuljetusvälineen kausitarkastuksella tarkoitetaan käytännössä kuuden, yhdeksän ja 12 vuoden iässä olevien ATP-luokiteltujen kuljetusvälineiden määräaikaistarkastuksia.

Elintarvikkeiden kuljettamisessa käytettäviä välineitä ei voida saattaa ATP-luokituksen piiriin pelkästään kausitarkastuksen perusteella, vaan kausitarkastuksella jatketaan ainoastaan päätymässä olevaa luokitusta.

4. Kausitarkastusaika

Kuljetusvälineen kausitarkastus tulee mahdollisten puutteiden jälkitarkastusta ja testiraportin kirjoittamista lukuun ottamatta tehdä kausitarkastusajan eli kuljetusvälineen ATP-todistuksen kuuden viimeisen voimassaolokuukauden aikana.

Kausitarkastuksessa havaitut puutteet tulee olla korjattu ja tarkastettu viimeistään kuuden kuukauden kuluessa kausitarkastuksen alkamisesta. Kausitarkastusasema voi itsenäisesti määrittää puutteiden korjaamiselle em. kuutta kuukautta lyhyemmänkin määräajan.

On suositeltavaa aloittaa kausitarkastus hyvissä ajoin, jotta uusi ATP-todistus ehditään antaa ennen vanhan todistuksen voimassaolon päättymistä.

5. Vanhentuneen luokituksen uusiminen

Jos kausitarkastusta ei ole tehty kausitarkastusaikana, kuljetusväline voidaan ottaa hakemuksesta takaisin ATP-sopimuksen piiriin ainoastaan MTT:n tekemän tarkastuksen perusteella. Tällöin MTT arvioi tapauskohtaisesti, voidaanko kuljetusvälineen luokituskelpoisuus selvittää normaalilla kausitarkastuksella, kausitarkastuksella +30 °C-asteen ympäristön lämpötilassa vai tekemällä kuljetusvälineelle eristyskyvyn määrittäminen ja tarvittaessa kylmätehon riittävyyden tarkastus.

6. Kausitarkastuksen perusteella annetun ATP-todistuksen voimassaolon päättymisen

Normaalin kausitarkastuksen perusteella kuljetusvälineelle annettavan ATP-todistuksen voimassaolon tulee päättyä viimeistään, kun kuljetusvälineen kori on 12 vuoden ikäinen. Tämän jälkeen ATP-luokitusta voidaan jatkaa kolmeksi tai kuudeksi vuodeksi tekemällä kuljetusvälineelle eristyskyvyn määrittäminen lisäksi joko kausitarkastus (3 v) tai kylmätehon riittävyyden tarkastus (6 v). Raskaseristeisen (esim. FRC) kuljetusvälineen ATP-luokitusta voidaan 12 vuoden iässä kuitenkin jatkaa normaalin kausitarkastuksen perusteella, jos samalla luokitus alennetaan normaalieristeiseksi (esim. FNA).

Elintarvikkeiden ja eläinlääkinnän valvontaosasto
Elintarvikehygieniayksikkö

Kuljetusvälineen kausitarkastusaika

7. Siirtymäaika

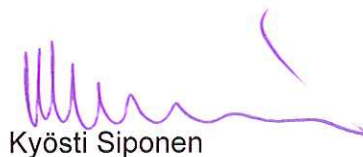
Nykyisin voimassa olevaa menettelyä voidaan noudattaa 31.12.2007 asti.

8. Voimaantulo

Tämä soveltamisohje tulee voimaan 1.9.2007. Vanhentuneen ATP-luokitellun kuljetusvälineen osalta tätä ohjetta voidaan noudattaa välittömästi, mikäli kuljetusväline halutaan uudelleen ATP-luokituksen piiriin (kts. kohta 5).

Helsingissä 28.8.2007

Yksikönjohtaja
Elintarvikehygieniä

Kyösti Siponen

Ylitarkastaja
Elintarvikehygieniä

Mikko Maunu

LIITE

Perustelut

Perustelut:

Perusteluna menettelytavan tarkentamiselle on se, että kuljetusvälineet halutaan tarkastettavan ajallaan siten, että ATP-luokitus on koko ajan voimassa. Lisäksi halutaan samalla täsmentää menettelyä silloin, kun kuljetusvälineen luokitus on vanhentunut ja se halutaan ottaa takaisin luokituksen piiriin. Tällöin asia ratkaistaan samalla tavalla kuin aiemmin on ratkaistu ulkomaisen kuljetusvälineen ottaminen ATP-luokitusjärjestelmän piiriin. Tarkastuspaikkana on MTT, koska heillä on tarvittavat resurssit vaihtoehtoisten testausmenetelmien käyttämiseksi.

Kausitarkastusaika muutetaan samalla vastaamaan täsmällisesti ATP-sopimuksen liitteen 1, lisäyksen 1 kohtaa 1b, jossa todetaan, että vaatimuksenmukaisuus tulee tarkastaa määräajoin, vähintään kerran kuudessa vuodessa. Kausitarkastusajaksi on määritelty kuusi kuukautta (6 kk) ATP-todistuksen voimassaolon päättymisestä taaksepäin laskettuna.

Jälkitarkastus on mahdollista tehdä kuuden kuukauden aikana ATP-todistuksen voimassaolon päättymisestä. Tällä menettelyllä varmistetaan se, että kaikki järjestelmän piirissä olevat kuljetusvälineet on tarkastettu ajallaan ATP-sopimuksen tarkoittamalla tavalla. Kausitarkastus katsotaan alkaneeksi silloin, kun kuljetusvälineelle on tilattu tarkastusaika ja tarkastukseen kuuluvat asiakirjat on toimitettu kausitarkastusasemalle. Tällä menettelyllä halutaan helpottaa mahdollista ruuhkaa, joka voi syntyä aina kuukauden lopussa, jolloin luokituksen voimassaolo ATP-sopimuksen mukaisesti päättyy. Tarkastus tulee kuitenkin saattaa loppuun kuuden kuukauden (6 kk:n) kuluessa luokituksen voimassaolon päättymisestä.

Kahden kausitarkastuksen jälkeen eli käytännössä noin 12 vuotta vanhoille kuljetusvälineille on tehtävä eristyskyvyn määrittäminen ja tarvittaessa kylmätehon riittävyyden tarkastus, mikäli kuljetusvälineen luokitus halutaan pitää alkuperäisenä. Tämä vaatimus perustuu kuljetusvälineen eristyskyvyn heikkenemiseen ajan kuluessa. Yleisesti tiedetään, että noin 12 vuotta vanha kuljetusväline ei enää täytä FRC-luokan eristyskykyvaatimuksia, joten myöskään sen luokituksen jatkamiselle ilman eristyskykytestiä ei ole perusteita. Kausitarkastuksen perusteella luokitusta voidaan jatkaa tässäkin tapauksessa, mikäli samalla muutetaan kuljetusvälineen ATP-luokitusta esim. FRC:stä FNA:ksi edellyttäen, että kuljetusväline täyttää myös muuten kausitarkastuksen asettaman vaatimustason.

Ohje tulee voimaan 1.9.2007 ja siirtymäaika on 31.12.2007 asti. Siirtymäaikana on mahdollista toimia vanhan menettelytavan mukaisesti, mutta on myös mahdollista käyttää uutta ohjetta, jos kuljetusväline halutaan takaisin ATP-luokituksen piiriin. Tämä tarkoittaa sitä, että vanhentunut (yli 24 kk) kuljetusväline voidaan ottaa ATP-sopimuksen piiriin heti, kun tämä ohje on astunut voimaan. Tarkastuspaikkana on tällöin MTT ohjeen kohdan 5 menettelyn mukaisesti tehtynä.